

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLAS PO SZKOLE PODSTAWOWEJ

KLASA 3

I. Moje chrześcijańskie *Credo*

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
1. Jedyny Bóg w mojej wierze. Bóg kocha mnie – a ja Jego.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie wiary w Boga wymienia przejawy Bożej miłości w życiu człowieka wymienia sposoby odpowiadania na Bożą miłość zna prawdę, że Bóg go kocha 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przejawy Bożej miłości uzasadnia potrzebę odwzajemniania Bożej miłości na katechezie i w życiu uzasadnia potrzebę katechezy jako środka wyrażającego i pogłębiającego wiarę daje świadectwo o doświadczeniu Bożej miłości czynnie uczestniczy w katechezie podaje przykłady, jak można przyjąć i odwzajemnić miłość Boga
2. Tajemnica przenikającej się miłości – życie Trójcy Świętej.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia osoby Trójcy Świętej wymienia charakterystyczne cechy Jej wewnętrznego życia podaje biblijne wydarzenia ukazujące Trójcę Świętą 	<ul style="list-style-type: none"> omawia charakterystyczne cechy dla wewnętrznego życia Trójcy Świętej korzysta z tekstów biblijnych dla pogłębienia wiedzy o Bogu wyjaśnia, dlaczego życie Trójcy Świętej jest wzorem życia dla chrześcijan podaje przykłady budowania jedności i miłości w swoim środowisku podaje, jak należy oddawać cześć Trójcy Świętej
3. Charakter Boga i Jego przymioty.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia biblijne przymioty Boga wskazuje, w jakich miejscach Biblii są one ukazane 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przymioty Boga posługuje się Pismem Świętym w poznawaniu Boga przyporządkowuje przymioty Boga do wiary i postaw życiowych określa, w jaki sposób daje świadectwo o Bogu objawiającym się w swoich przymiotach
4. Poemat o stworzeniu świata.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje biblijny opis stworzenia świata przyjmuje prawdę, że Bóg stworzył świat mówi z pamięci tekst modlitwy eucharystycznej (IV) dotyczący o stworzenia wymienia tytuły utworów literackich wielbiących Boga jako Stwórcę („Czego chcesz od nas, Panie”) 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje biblijny schemat stworzenia świata przedstawia dzieło stworzenia w dowolny sposób (wiersz, piosenka, rysunek, modlitwa) interpretuje teksty liturgiczne i literackie dotyczące tajemnicy stworzenia podaje przykłady odkrywania piękna dzieł Bożych w stworzeniach

5. Inny z istniejących światów – aniołowie i ich posłannictwo.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje definicję anioła • przyjmuje prawdę, że Bóg stworzył anioły • wymienia funkcje, jakie pełnią aniołowie • wskazuje teksty biblijne mówiące o aniołach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę modlitwy do anioła stróża • określa zadania aniołów • uzasadnia istnienie świata duchowego • krytycznie odnosi się do magii i praktyk ezoterycznych • uzasadnia, dlaczego należy świadomie przyjmować opiekę anioła stróża
6. Człowiek – stworzenie Boże czy wynik ewolucji?	<ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje prawdę, że Bóg stworzył człowieka • zna i wskazuje dwa biblijne opisy stworzenia człowieka • podaje teorię ewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśni naukę Biblii o stworzeniu człowieka • uzasadnia, że teoria ewolucji nie jest sprzeczna z biblijną wizją stworzenia człowieka • interpretuje Psalm 8 • uzasadnia, dlaczego należy okazywać wdzięczność Bogu za stworzenie człowieka
7. Najpiękniejsze dzieło Boga – człowiek.	<ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje prawdę, że człowiek został stworzony na obraz i podobieństwo Boże • podaje treść wersetów Rdz 1,26-28 • upatruje w fakcie stworzenia źródło braterstwa wszystkich ludzi • dostrzega w Chrystusie odzwierciedlenie prawdziwego człowieka (znamiona pełni człowieczeństwa) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega Boże podobieństwo w człowieku • opisuje doskonały obraz człowieka, wyrażony w Słowie Wcielonym • wyjaśnia tajemnicę wcielenia • porównuje Adama – pierwszego człowieka, z Jezusem Chrystusem • uzasadnia potrzebę powszechnego braterstwa • podaje przykłady, jak szanuje Boży obraz w sobie i w drugim człowieku • podaje, jak wprowadza jedność między ludźmi
8. Człowiek „jednością ciała i duszy” – dwa w jednym.	<ul style="list-style-type: none"> • stwierdza, że Bóg stworzył człowieka • wskazuje i mówi z pamięci wersety Rdz 2,4-7 • definiuje pojęcia: człowiek, dusza, duch • wymienia przymioty świadczące o duchowości człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia pojęcie duszy od pojęcia „duch” • wyjaśnia, na czym polega jedność duszy i ciała w człowieku • omawia przymioty świadczące o duchowości człowieka oraz czynniki, które na nią wpływają • opisuje, jak troszczy się o czystość i świętość własnej duszy (o harmonijny rozwój ducha i ciała) • wskazuje, jak przygotowuje się do życia wiecznego
9. Pod skrzydłami Bożej opatrności.	<ul style="list-style-type: none"> • podaje definicję Bożej opatrności • przytacza teksty biblijne na temat opieki Boga nad światem • przyjmuje prawdę, że Bóg szanuje wolność każdego człowieka • wyjaśnia, że Bóg stworzył świat niejako „w drodze” do ostatecznej doskonałości, a więc nie jest on pozbawiony wpływów zła 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega Boża opatrność • interpretuje teksty biblijne i naukę Kościoła na temat opatrności Bożej • uzasadnia sens wiary w opatrność Bożą i opisuje jej przejawy w ludzkim życiu • opisuje, jak współpracuje z Bogiem w realizacji Bożego zamysłu
10. Jezus –Jednorodzony Syn Boga.	<ul style="list-style-type: none"> • określa, kim jest Jezus • określa, co oznacza imię „Jezus” i przydomek „Chrystus” • wymienia argumenty, potwierdzające prawdę o boskim i ludzkim pochodzeniu Pana Jezusa • podaje, dlaczego Pan Jezus przyszedł na ziemię 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia imiona i określenia Jezusa Chrystusa • uzasadnia, dlaczego nazywamy Go Panem • charakteryzuje pochodzenie Pana Jezusa i cel Jego misji • opisuje, jak oddaje cześć Jezusowi i składa o Nim świadectwo • uzasadnia, dlaczego każdy wierzący powinien uznać Jezusa za swojego Pana i Zbawcę

<p>11. Jezus – Owoc tajemnicy słuchania. „Począł się z Ducha Świętego i narodził z Maryi Panny”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa tajemnicę i sens wcielenia • podaje argumenty, potwierdzające prawdę, że Pan Jezus jest prawdziwym Bogiem i człowiekiem • wskazuje tekst biblijny o wcieleniu (J 1,14) • wyjaśnia, że Pan Jezus jest jedynym pośrednikiem między Bogiem i ludźmi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób Syn Boży stał się człowiekiem • rozróżnia między boską a ludzką naturą Pana Jezusa • wyjaśnia, dlaczego Bóg wybrał Maryję na Matkę Jezusa • opisuje rolę, jaką Matka Boża odegrała w tajemnicy wcielenia • określa, jak naśladuje Maryję w posłuszeństwie woli Bożej
<p>12. Ofiara złożona i przyjęta – Jezus umiera za nasze grzechy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia fakty historyczne, które mają związek z pojmaniem i śmiercią Jezusa Chrystusa • podaje definicję odkupienia • streszcza biblijny opis męki i śmierci Jezusa Chrystusa • wymienia przyczyny śmierci Jezusa Chrystusa 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje fakty stanowiące kontekst śmierci Pana Jezusa • wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus umarł za nas na krzyżu • potrafi wyrazić tajemnicę śmierci Jezusa w formie literackiej lub plastycznej • uzasadnia, że uczestnictwo w nabożeństwach męki Pańskiej jest również odwzajemnieniem miłości Jezusa Chrystusa • daje Chrystusowi świadectwo w swoim środowisku
<p>13. Ludzkie oblicze Kalwarii – nasze udział w ofierze Chrystusa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stwierdza, że Pan Jezus umarł za nas na krzyżu • określa, na czym polega ofiara Chrystusa • podaje treść perykopy Łk 9,23-26 • określa własny udział w ofierze Chrystusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus umarł na krzyżu • uzasadnia, jak ofiara Chrystusa staje się aktualna dzisiaj • uzasadnia potrzebę „wzięcia krzyża i pójścia za Nim” • charakteryzuje Eucharystię jako ofiarną ucztę miłości • określa własny udział w ofierze Chrystusa • podaje przykłady, kiedy przyjmuje krzyż i idzie po śladach Jezusa
<p>14. Wielkanocny poranek – zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje teksty biblijne i liturgiczne na temat zmartwychwstania • wyjaśnia, że zmartwychwstanie jest dopełnieniem dzieła zbawienia • podaje o czym mówi „Exsultet” • przytacza teksty pieśni wielkanocnych 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje historyczne zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa • wyjaśnia, że zmartwychwstanie Chrystusa jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania • przygotowuje komentarze do liturgii wielkanocnej • określa, jak wyznaje wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa • podaje, w jakich sytuacjach jest świadkiem Chrystusa zmartwychwstałego • aktywnie uczestniczy w liturgii Triduum Paschalnego
<p>15. Osoba Ducha Świętego – Boże Tchnienie, które ożywia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje, kim jest Duch Święty • określa rolę Ducha Świętego w Kościele i we własnym życiu • podaje określenia i symbole Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę Ducha Świętego w dziejach zbawienia • wskazuje teksty biblijne i liturgiczne o Duchu Świętym • potrafi zaśpiewać sekwencję do Ducha Świętego • objaśnia określenia i symbole Ducha Świętego • podaje przykłady, kiedy kieruje się w życiu Jego natchnieniami • podaje, w jakich sytuacjach świadczy wobec innych o roli Ducha Świętego

16. Kościół w zamyśle i planach Bożych –pociąganiem do nieba.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „Kościół” • wymienia nazwy i obrazy Kościoła • wymienia etapy powstawania Kościoła • opisuje, jak identyfikuje się z Kościołem 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje historię powstawania Kościoła • wyjaśnia rolę Kościoła w zbawieniu • charakteryzuje różne formy przynależności do Kościoła • uzasadnia, dlaczego ma obowiązek godnie reprezentować Kościół na zewnątrz • podaje argumenty broniące Kościoła wobec stawianych mu nieuzasadnionych zarzutów
17. Tajemnica zjednoczenia ludzi z Bogiem – Kościół widzialny i niewidzialny.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie misterium Kościoła • wymienia podstawowe wymiary Kościoła (widzialny i duchowy) • określa, na czym polega tajemnica zjednoczenia ludzi z Bogiem w Kościele i przez Kościół • wie, że jest w Kościele podmiotem 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Kościół jest powszechnym sakramentem zbawienia • opisuje podstawowe wymiary Kościoła • wyjaśnia, czym są i czemu służą charyzmaty • określa, kiedy pozostaje znakiem i narzędziem Kościoła • podaje, jak buduje jedność Boga i ludzi z Kościołem i przez Kościół • podaje, jak korzysta z charyzmatów dla dobra Kościoła
18. Cztery wymiary Kościoła – „jeden, święty, powszechny i apostołski”.	<ul style="list-style-type: none"> • określa, co to znaczy, że Kościół jest jeden i święty • określa, na czym polega powszechność Kościoła • określa parafię jako podstawową komórkę Kościoła powszechnego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego Kościół jest apostołski • potrafi posługiwać się argumentami w obronie Kościoła • określa, jak troszczy się o jedność i świętość Kościoła • określa, jak angażuje się w misyjną działalność Kościoła • podaje przykłady sprzeciwu wobec przejawów wrogości, niezgody i rozłamów wśród ludzi
19. Hierarchiczna struktura Kościoła – piramida kościelna.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje fakty historyczne co do pochodzenia hierarchicznej struktury Kościoła • wymienia zadania hierarchii kościelnej • określa istotę potrójnego wymiaru misji Kościoła (nauczania, uświęcania i rządzenia) • wymienia przedstawicieli lokalnej hierarchii Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje hierarchiczną strukturę Kościoła • omawia zadania i posłannictwo hierarchii kościelnej • określa miejsce i rolę świeckich w Kościele • wyjaśnia, na czym polega udział chrześcijan w potrójnej misji Kościoła • charakteryzuje własne zaangażowanie w działania Kościoła lokalnego
20. Chrzęścianie dla zbawienia świata – misja Kościoła <i>ad gentes</i>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie misji <i>ad gentes</i> • określa przestrzeń działalności misyjnej świeckich • określa obszary geograficzne pracy misyjnej polskich misjonarzy 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje współczesne nauczanie Kościoła o misjach • uzasadnia konieczność troski chrześcijanina o misję <i>ad gentes</i> • określa, w jaki sposób angażuje się w misyjną działalność Kościoła
21. Ruchy religijne w Kościele.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia ruchy i grupy religijne działające w Kościele katolickim • wymienia organizacje Kościoła służące pomocą osobom pokrzywdzonym przez sekty i ich rodzinom (Dominikański Ośrodek Informacji o Nowych Ruchach Religijnych i Sektach) • wymienia powody, dla których ludzie odchodzą od Kościoła i wstępują do sekt • wymienia różnice w działalności między grupami kościelnymi a sektami 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność wybranych ruchów religijnych Kościoła • krytycznie ocenia braki duszpasterskie Kościoła • charakteryzuje różnice w celach i sposobach działania Kościoła (zbawienie, pełny rozwój osobowy człowieka) oraz sekt (zniewolenie i degradacja osobowości) • wskazuje różnice między charytatywną działalnością Kościoła a „dobroczynnymi” sposobami werbunku do sekt • podaje, jak wykazuje odpowiedzialność za własny rozwój duchowy • opisuje, w jakich sytuacjach wykazuje wrażliwość na stany kryzysowe, przeżywane przez kolegów

22. Życie konsekrowane – ludzkie oblicze świętości.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rady ewangeliczne jako propozycje dla życia Ewangelią wymienia różne rodzaje życia osób konsekrowanych określa istotę życia konsekrowanego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje poszczególne rodzaje życia poświęconego Bogu wyjaśnia znaczenie i wartość rad ewangelicznych w życiu każdego chrześcijanina i osób konsekrowanych uzasadnia wartość życia konsekrowanego wskazuje, kiedy kieruje się w życiu radami ewangelicznymi w zakresie swojego stanu uzasadnia, dlaczego należy się modlić o gotowość poświęcenia się dla Boga
23. Laikat i jego rola w budowaniu wspólnoty Kościoła – żywe kamienie Bożego Kościoła.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: laikat, świeccy w Kościele wymienia zadania ludzi świeckich w Kościele podaje możliwości uczestnictwa świeckich w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej Chrystusa 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zadania świeckich w Kościele i w świecie uzasadnia konieczność zaangażowania laikatu we wspólnotach eklezjalnych i w świecie omawia prawa i obowiązki ludzi świeckich względem Kościoła określa, jakie podejmuje działania na rzecz wzrostu królestwa Bożego w świecie czynnie uczestniczy w młodzieżowych grupach apostołskich
24. Maryja i Jej obecność w życiu wiernych.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje podstawowe teksty biblijne i dokumenty Kościoła mówiące o posłannictwie Maryi określa rolę Maryi w życiu Chrystusa i Kościoła wymienia formy kultu maryjnego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje udział Maryi w dziele odkupienia wyjaśnia, że Maryja „jest naszą Matką w porządku łaski” charakteryzuje sposoby oddawania czci Matce Bożej określa, jak naśladuje Maryję w swoim życiu uzasadnia, że Maryja nadal, choć jest w niebie, pełni swą macierzyńską rolę wobec uczniów Chrystusa i członków Kościoła.
25. Wiara w odpuszczenie grzechów – „Bo wiele umiłowała”.	<ul style="list-style-type: none"> wie, że Symbol apostołski łączy wiarę w odpuszczenie grzechów z wiarą w Ducha Świętego określa chrzest jako pierwszy i podstawowy sakrament odpuszczenia grzechów wskazuje sakrament pokuty jako zwyczajny środek odpuszczania grzechów w Kościele 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje wersety J 20,22-23 wyjaśnia, że chrzest jest pierwszym i podstawowym sakramentem odpuszczenia grzechów wyjaśnia, na czym polega władza odpuszczania grzechów i kto nią dysponuje
26. Wiara w zmartwychwstanie.	<ul style="list-style-type: none"> stwierdza, że zmartwychwstanie Chrystusa jest podstawą wiary chrześcijańskiej (1 Kor 15,14) stwierdza, że zmartwychwstanie Chrystusa jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania wyjaśnia, że przez chrzest już teraz uczestniczymy w zmartwychwstaniu Chrystusa 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje werset J 11,25 wykazuje różnice między zmartwychwstaniem a reinkarnacją wyjaśnia, czym jest zmartwychwstanie, kto ma zmartwychwstać, w jaki sposób i kiedy wyjaśnia chrześcijański sens śmierci jako ostatniego etapu do nieba, a nie w pustkę i nicłość uzasadnia, dlaczego wierzy w zmartwychwstanie powszechne podaje argumenty za odrzuceniem reinkarnacji

27. Cztery prawdy ostateczne – wiara w życie bez końca.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: sąd szczegółowy, sąd ostateczny, niebo, piekło, czyściec prezentuje treść przypowieści o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31) wyjaśnia, że życie wieczne zależy od życia na ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnice między sądem szczegółowym i ostatecznym wyjaśnia drogi prowadzące do nieba interpretuje słowa modlitwy kapłana „Panie, nie dozwól mi nigdy odłączyć się od Ciebie” uzasadnia wiarę w sąd ostateczny i życie wieczne podaje przykłady, kiedy poleca siebie i zmarłych miłosierdziu Bożemu
---	---	---

II. Moja modlitwa

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
Uczeń:		
28. Modlitwa darem Boga.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie modlitwy określa modlitwę jako dar Boga, przymierze, komunię z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że modlitwa jest „wzniesieniem duszy do Boga i prośbą skierowaną do Niego o stosowne dobra” wyjaśnia, że modlitwa jest darem Boga, przymierzem, komunią z Bogiem formułuje własną modlitwę opisuje, jak inspirować innych do pogłębionej modlitwy
29. Rodzaje i formy modlitewne.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje modlitwy (błogosławieństwo, adoracja, modlitwa błagalna, wstawiennicza, dziękczynna, uwielbienia) wymienia formy modlitwy (modlitwa ustna, rozmyślanie, kontemplacja) wskazuje w Piśmie św. wybrane teksty modlitw zna modlitwy Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje poszczególne rodzaje modlitwy na przykładzie psalmów wyjaśnia, na czym polegają poszczególne formy modlitwy formułuje każdy rodzaj modlitwy ustnej inspiruje innych do wspólnej modlitwy
30. Nasza modlitwa – z Jezusem w Wieczerniku.	<ul style="list-style-type: none"> określa, że modlitwa jest przekraczaniem samego siebie i wchodzeniem w Boga wskazuje w Ewangelii arcykapłańską modlitwę Pana Jezusa (J 17) podaje, że właściwą postawą wobec trudności w modlitwie jest czuwanie i prostota serca 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje arcykapłańską modlitwę Jezusa jako wzór modlitwy chrześcijańskiej omawia treść papieskich wypowiedzi na temat modlitwy podaje przykłady, kiedy słucha Boga, ufa Mu i oddaje Mu siebie opisuje, jak pokonuje napotykaną trudności w modlitwie
31. „Abyśmy byli razem” – wspólnotowy wymiar modlitwy Pańskiej.	<ul style="list-style-type: none"> określa modlitwę „Ojcze nasz” jako przyłgnięcie do Boga, ogarniające wszystkich ludzi wie, że odmawiający modlitwę Pańską tworzą wspólnotę dzieci Bożych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że modlitwa Pańska jest „streszczeniem całej Ewangelii” wyjaśnia, że jest to modlitwa Chrystusa i modlitwa Kościoła uzasadnia, że trwając na modlitwie upodobniamy się do Jezusa

31a. Siedem prośb w modlitwie Pańskiej.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia siedem prośb zawartych w modlitwie „Ojcze nasz” podaje przykłady ludzkich potrzeb, które te prośby uwzględniają podaje, jak troszczy się o świętość Bożego imienia 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje każdą z siedmiu prośb modlitwy Pańskiej uzasadnia, że modlitwa Pańska zobowiązuje nas do troski o potrzeby innych uzasadnia, że modlitwa Pańska zobowiązuje nas do przebaczenia naszym winowajcom opisuje, jak realizować wolę Boga w swoim życiu podaje przykłady kierowanych do Boga prośb o zaspokojenie materialnych i duchowych potrzeb własnych i cudzych
32. Cierpienie prowadzi do życia – chrześcijanin wobec cierpienia.	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje teksty z Ewangelii zobowiązujące chrześcijanina do działań na rzecz cierpiących podaje motywy działalności charytatywnej wymienia potrzeby współczesnego człowieka występujące w jego środowisku podaje przykłady zaradzania ludzkim potrzebom 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje Chrystusową postawę wobec cierpiących charakteryzuje działalność parafialnych komórek Caritasu wskazuje problemy najbliższego środowiska (w rodzinie, szkole, sąsiedztwie) i sposoby ich rozwiązania opisuje sytuacje, gdy chętnie oferował swoją pomoc innym włącza się czynnie w działalność Caritasu opisuje, jak inspiruje innych do działań na rzecz ubogich w ramach wolontariatu podaje przykład sytuacji, gdy z wdzięcznością przyjął pomoc innych

III. Wspólnotowy wymiar mojego Kościoła

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
Uczeń:		
33. Liturgia uświęcania czasu – nieszpory i jutrznia.	<ul style="list-style-type: none"> określa pojęcia: brewiarz, laudesy (jutrznia), nieszpory wyjaśnia, że odmawianie nieszporów i laudesów uświęca ludzki czas 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia wartość modlitwy porannej i wieczornej Kościoła potrafi posługiwać się edycją brewiarza dla świeckich
34. Sakrament uzdrawiającej miłości – pokuta i pojednanie.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje, czym jest sakrament pokuty i pojednania wymienia akty penitenta i spowiednika wymienia owoce i skutki sakramentu pokuty i pojednania 	<ul style="list-style-type: none"> układa rachunek sumienia dla siebie i dla innych omawia trudności związane z przeżywaniem sakramentu pokuty opisuje, jak poszukuje rozwiązania trudności związanych ze spowiedzią dzieli się pozytywnym doświadczeniem, wynikającym z przeżycia sakramentu pokuty i pojednania

35. Popękane arcydzieło – ekumenizm nieustannym dążeniem do jedności.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie ekumenizmu wymienia główne podziały w świecie chrześcijańskim podaje przykłady wysiłków Kościoła na rzecz jedności (Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan, spotkania pod znakiem Taizé) 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi budować wspólnotę w najbliższym otoczeniu wyjaśnia genezę podziałów wśród chrześcijan charakteryzuje działalność ekumeniczną Kościołów chrześcijańskich włącza się czynnie w przygotowanie Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan uzasadnia, dlaczego należy z szacunkiem odnosić się do innych wyznań chrześcijańskich podaje przykłady angażowania się w budowanie wspólnoty szkolnej i klasowej
36. Nad przepaściami podziałów – konflikty i sposoby ich rozwiązywania.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najczęstsze źródła konfliktów między ludźmi podaje warunki usprawiedliwiające obronę z użyciem siły rozdziela konflikty na tle międzynarodowym, etnicznym oraz konflikty rodzinne, szkolne, osobiste 	<ul style="list-style-type: none"> omawia mechanizmy powstawania konfliktów i sposoby ich pokonywania uzasadnia potrzebę służby wojskowej wyjaśnia, czym jest pacyfizm i dokonuje jego moralnej oceny podaje przykłady, jak łagodzi konflikty w swoim środowisku podaje przykłady obrony pokrzywdzonych
37. Społeczne nauczanie papieskie.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia dokumenty z zakresu nauki społecznej Kościoła wymienia problemy poruszane w encyklikach społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że społeczne nauczanie Kościoła jest istotnym czynnikiem osobowego i społecznego rozwoju referuje wybrane społeczne dokumenty Kościoła wymienia sytuacje, gdy modli się w intencji Papieża
38. Na ojczyściej ziemi – pielgrzymki Jana Pawła II do Polski oraz ich przesłania.	<ul style="list-style-type: none"> podaje liczbę i daty pielgrzymek Jana Pawła II do Polski i wymienia ich daty wskazuje na mapie miejsca, które odwiedził 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje ważniejsze z przesłań papieskiego nauczania w Ojczyźnie charakteryzuje wartość pielgrzymek papieskich dla narodu opisuje, jak inspiruje się w życiu i postępowaniu nauką Jana Pawła II wykazuje aktywność poznawczą w zgłębianiu pism Jana Pawła II z zaangażowaniem bierze udział w konkursach o życiu Jana Pawła II
39. Kultura nośnikiem wartości duchowych.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: kultura masowa – hedonistyczna (to, co ludziom się podoba), kultura tworzenia rozumie, że kultura tworzenia jest matką arcydzieł 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego kultura masowa traci na wartości i uzasadnia jej niszczycielski charakter wyjaśnia, dlaczego arcydzieła nabierają z czasem większej wartości uzasadnia, dlaczego kultura tworzenia jest nośnikiem wartości duchowych podaje przykłady, jak otacza troską przedmioty i miejsca ukazujące kulturę tworzenia
40. Ile prawdy jest w „medialnych faktach”	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości i zagrożenia zawarte w faktach medialnych prezentowanych we współczesnych środkach przekazu 	<ul style="list-style-type: none"> przewiduje skutki braku poszanowania dla prawdy w życiu społecznym opisuje, jak umiejętnie korzystać z mediów rozpoznaje ukryty w mediach podstępny zamiar manipulacji zachowaniem odbiorcy

41. Język polski w historii i kulturze – języki obce a język nasz.	<ul style="list-style-type: none"> • omawia genezę polskiego języka pisanego • podaje okresy, w których język polski odegrał rolę obronną dla narodu • podaje przykłady współczesnych zagrożeń dla czystości języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dba o poprawność własnych wypowiedzi w szkole i w rozmowach towarzyskich • odróżnia żargon od języka literackiego • potrafi przetransponować informację wypowiedzianą w żargonie na wypowiedź poprawną językowo • opisuje, jak dba o czystość języka ojczystego • uzasadnia, dlaczego należy unikać językowych wulgarności
42. Świadeństwo życia chrześcijańskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie świadectwa • określa, co znaczy być świadkiem Chrystusa • określa, co to znaczy być światłem dla innych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w czym wyraża się życie chrześcijańskie • wskazuje sytuacje wymagające postawy chrześcijańskiej • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien być światłem dla innych • podaje, w jakich sytuacjach prezentuje postawę chrześcijanina w domu, szkole, grupie rówieśników • opisuje, jak wykazuje troskę o dobre imię chrześcijanina w najbliższym otoczeniu
43. Ojczyzna wspólnotą wspólnot.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: ojczyzna, region, mała ojczyzna • wskazuje teksty św. Jana Pawła II na temat zjednoczonej Europy i pamięta ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje znaczenie ojczyzny w życiu chrześcijanina • uzasadnia, że Europa powinna być ojczyzną ojczyzn i wspólnotą ducha • podaje argumenty, dlaczego czuje się dumny, że jest Polakiem • opisuje, jak angażuje się na rzecz budowania „małej Ojczyzny” • podaje przykłady, kiedy prezentuje postawę patriotyczną

IV. Z wiarą w roku liturgicznym

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
Uczeń:		
44. Adwent – czas mierzony tęsknotą i czuwaniem.	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie Adwentu w życiu poszczególnych osób • wymienia dwa wymiary liturgicznego Adwentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega tęsknota Boga za człowiekiem • wyjaśnia, na czym polega ludzka tęsknota za Bogiem • opisuje, jak przygotowuje się do świąt Bożego Narodzenia • określa, jak wyraża odpowiedzialność za swoje życie w perspektywie spotkania z Chrystusem, który będzie sędzią żywych i umarłych
45. Boże Narodzenie – nie tylko tradycja	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia tradycje związane z Bożym Narodzeniem • rozumie pogłębioną prawdę o Bożej obecności w codziennym życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia symbolikę zwyczajów związanych z Bożym Narodzeniem • uzasadnia, że Boże Narodzenie może trwać cały rok • podaje przykłady, kiedy z zaangażowaniem podejmuje działanie na rzecz głębokiego przeżywania świąt Bożego Narodzenia przez siebie i innych

46. Wielki Post – Bóg szuka grzesznego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> określa, na czym polega Boże miłosierdzie wskazuje teksty biblijne o miłosierdziu Boga określa sens przeżywania Wielkiego Postu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje, na czym polega szukanie grzeszników przez miłosiernego Boga charakteryzuje, na czym polega szukanie Boga interpretuje teksty biblijne o Bożym miłosierdziu opisuje, jak wyraża wdzięczność Bogu za przebaczenie grzechów i łaskę nawrócenia opisuje, jak przygotowuje się do owocnego przeżycia Wielkanocy
47. Wielkanoc – Jezus żyje!	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze prawdy naszej wiary wskazuje teksty biblijne o zmartwychwstaniu Pana Jezusa podaje okoliczności męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wydarzenia związane ze zmartwychwstaniem Pana Jezusa charakteryzuje różne postawy ludzi względem faktu zmartwychwstania wyjaśnia Chrystusowe: „błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli” podaje, jak okazuje wdzięczność za dar zbawienia opisuje, jak rozwija swoją wiarę, nadzieję i miłość wymienia sytuacje, kiedy jest świadkiem Chrystusa zmartwychwstałego

V. Moje korzenie, moja przeszłość (historia Kościoła)

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
Uczeń:		
48. Kościół katolicki w Polsce w czasie rozbiorów.	<ul style="list-style-type: none"> podaje daty rozbiorów i rozumie tło polityczne tych wydarzeń wymienia zagrożenia dla Ojczyzny ze strony zaborców 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rolę Kościoła w okresie rozbiorów charakteryzuje życie i działalność arcybiskupa S. Felińskiego i R. Traugutta uzasadnia, dlaczego czuje się dumny, że jest Polakiem uzasadnia, dlaczego należy z szacunkiem odnosić się do historii własnego narodu referuje, jak zgłębia wiedzę dotyczącą narodowej historii
49. Kościół a laickie nurty pozytywistyczne.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia pozytywistyczne prądy, negatywnie nastawione do Kościoła definiuje pojęcia: kwestia robotnicza, proletariat, komunizm, socjalizm, pozytywizm określa, na czym polegała rewolucja przemysłowa wymienia zakres działalności Kościoła w kwestii społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia pozytywną rolę Kościoła wobec kwestii robotniczej charakteryzuje przesłanie encykliki Rerum novarum” charakteryzuje życie i działalność „ludzi Kościoła” uzasadnia, dlaczego bezrobotnym należy się szacunek określa wartość nauczania Kościoła w kwestii społecznej referuje, jak angażuje się w pomoc bezrobotnym
50. Ruchy katolickie jako odpowiedź na zagrożenia ze strony ruchów ateistycznych.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia organizacje katolickie z lat międzywojennych (Sodalicje Mariańskie, Rycerstwo Niepokalanej, Akcja Katolicka) podaje przykłady ludzi działających w obronie wiary (św. Maksymiliana Kolbe, S. Sedlaczek) wymienia zagrożenia dla Kościoła płynące ze strony masonerii wymienia zagrożenia ze strony komunizmu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działalność św. Maksymiliana Kolbego charakteryzuje rolę ruchów katolickich uzasadnia potrzebę istnienia ruchów katolickich charakteryzuje sylwetkę S. Sedlaczka opisuje charyzmat wybranego ruchu katolickiego daje świadectwo swojej przynależności do ruchu katolickiego

51. Kościół w czasie II wojny światowej.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie eksterminacji wymienia działania Kościoła w obronie ludności polskiej przed eksterminacją ze strony faszyzmu i stalinizmu wymienia wybitne postacie Kościoła, broniące Polaków przed ludobójstwem (kard. A. Hlond, kard. A. Sapiecha, bł. ks. J. Pawłowski) wymienia kanonizowanych i beatyfikowanych męczenników okresu II wojny światowej (Edyta Stein, Maksymilian Kolbe, 108 błogostawionych) 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postawę papieża Piusa XII wobec nazizmu charakteryzuje działalność duchowieństwa broniącego ludność polską przed wyniszczeniem (listy pasterskie kard. Sapiechy i Hlonda) potrafi umotywować potrzebę działań w obronie Ojczyzny uzasadnia, dlaczego należy z szacunkiem odnosić się do idei walki o polskość określa wartość ofiary z życia w obronie kraju opisuje, jak angażuje się w działania patriotyczne
52. Kościele, co mówisz sam o sobie? – Sobór Watykański II.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: sobór, episkopat, <i>communio</i>, <i>Lumen gentium</i> podaje datę obrad Soboru Watykańskiego II wymienia liczbę oraz rodzaje dokumentów Soboru Watykańskiego II 	<ul style="list-style-type: none"> omawia naturę i posłannictwo Kościoła ukazane w dokumentach soborowych wyjaśnia tytuł konstytucji „Lumen gentium” i omawia krótko jej treść charakteryzuje pontyfikaty św. Jana XXIII i Pawła VI określa, w jaki sposób wyraża postawę szacunku i odpowiedzialności za Kościół
53. „Nie rzucim, Chryste, świątyń Twych”.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: stalinizm, socjalizm omawia tło historyczne czasu powojennego wymienia zagrożenia płynące z ateistycznego systemu, zwanego komunizmem wymienia osoby broniące Polaków przed stalinizmem 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bezkompromisowość głoszenia prawdy przez kard. S. Wyszyńskiego i ks. J. Popiełuszki uzasadnia, dlaczego stalinizm był systemem zbrodniczym uzasadnia potrzebę posiadania „własnego Westerplatte” uzasadnia, dlaczego negatywnie odnosi się do stalinizmu i komunizmu opisuje, jak szanuje trud poniesiony w obronie wiary i Ojczyzny w okresie stalinizmu i socjalizmu
54. Duchowe odrodzenie – współczesne ruchy religijne.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znane ruchy religijne (Ruch Światło-Życie, neokatechumenat, skauting katolicki – Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego Zawisza, szkolne koła Caritas, Opus Dei, Focolari, Ogniska Światła i Miłości, Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II) definiuje pojęcia: ruch, stowarzyszenie, organizacja podaje źródła (przyczyny) powstawania ruchów dostrzega, że ruchy religijne to „kuźnia” liderów religijnych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wybrany ruch religijny uzasadnia pozytywny wpływ ruchu na życie parafii i wierzących wyjaśnia związek duchowego odrodzenia w Kościele z pogłębioną lekturą Pisma Świętego wyjaśnia, czym jest i w jakim celu powstało Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II określa możliwości oddziaływania ruchów na Kościół określa swój udział w działalności wybranego ruchu
55. Chrześcijańska tożsamość Europy i jej święci patronowie	<ul style="list-style-type: none"> wymienia patronów Europy określa czas, w którym żyli, i terytorium ich działalności 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia rolę patronów w budowaniu podstaw kultury europejskiej charakteryzuje uniwersalizm misji św. Benedykta, Cyryla i Metodego charakteryzuje utwierdzenie prawdy o krzyżu przez św. Katarzynę Sienieńską, Brygidę i Edytę Stein wskazuje, w jaki sposób angażuje się w obronę chrześcijańskiej tożsamości Europy

56. Apostolski wymiar działań Polski w Europie.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to znaczy kochać własny kraj • dostrzega, że polska religijność znajduje naśladowców w innych krajach Europy (np.: łamanie się opłatkiem, święconka, piesze pielgrzymki) • wymienia zagrożenia związane z „unowocześnianiem” nauki Kościoła • wskazuje znaczenie osiągnięć historycznej Solidarności dla Europy Zachodnie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność apostolską Kościoła polskiego w Europie (np. księża pracujący w Niemczech, Francji itp.) • charakteryzuje działalność misyjną św. Jana Pawła II • ukazuje rolę żywej wiary Kościoła polskiego dla Europejczyków • uzasadnia, dlaczego czuje się dumny z faktu, że jest Polakiem i chrześcijaninem • opisuje, jak dba o tradycje religijne we własnym środowisku • podaje argumenty krytyczne wobec prób „unowocześniających” Kościół
57. Europa wspólnotą ducha – Kościół w zjednoczonej Europie.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: Unia Europejska, Konstytucja Europejska, konkordat • wymienia zagrożenia płynące z odrzucenia wartości chrześcijańskich • wskazuje wartości płynące z zachowania wiary chrześcijańskiej • argumentuje potrzebę prawnych uregulowań sytuacji Kościoła w Unii 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje genezę powstania flagi Unii Europejskiej • charakteryzuje wpływ dziedzictwa chrześcijańskiego na obraz Europy • uzasadnia, dlaczego Kościół winien być niezależny od struktur państwowych • uzasadnia potrzebę współdziałania Kościoła i Unii • podaje argumenty za zachowaniem tożsamość Polaka w zjednoczonej Europie • uzasadnia, dlaczego należy się szacunek wobec dziedzictwa chrześcijańskiego • uzasadnia, dlaczego należy zgłębiać duchowy wymiar chrześcijańskiej Europy

VI. Moja młodość w perspektywie wieczności

Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
58. Kochać również po śmierci.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje naukę Kościoła o rzeczach ostatecznych • wskazuje i omawia teksty biblijne o życiu wiecznym • wyjaśnia znaczenie wiary w kontakcie z tajemnicą śmierci • pamięta modlitwy za zmarłych • wymienia warunki odpustu, który może ofiarować za zmarłych • podaje, kiedy modli się za zmarłych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wyjątkowość chrześcijaństwa w pojmowaniu życia wiecznego • wyjaśnia sens i wartość modlitwy za zmarłych • uzasadnia, jaki jest związek rzeczy ostatecznych człowieka z wypełnianiem powołania chrześcijańskiego • interpretuje symbolikę dzieł sztuki dotyczących rzeczy ostatecznych • uzasadnia, dlaczego wierzy w życie wieczne i zmartwychwstanie • opisuje, jak pogłębia swoje życie religijne • określa, jak kształtuje postawę nieustannego czuwania i bycia gotowym na Boży sąd

59. Twój najlepszy rok.	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega swoje sukcesy i porażki w minionym okresie • podaje przykłady hierarchii życiowych celów • wyjaśnia, że dążenie do wyższego celu przekłada się na codzienną, systematyczną pracę 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wytyczyć sobie cele do osiągnięcia • potrafi rozplanować cel ogólny na etapy pośrednie • wskazuje w swoim życiu sprawy mniej i bardziej ważne • uzasadnia, że czas jest nam darowany przez Boga • podaje, jak planuje i stawia przed sobą zadania • określa, kiedy dziękuje Bogu za powierzony mu czas
60. „Zobaczyć w nich człowieka” – piękno ludzi upośledzonych.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wspólnoty i ruchy, w których żyją osoby niepełnosprawne umysłowo • stwierdza, że ich godność i wartość jest taka sama, jak w przypadku osób zdrowych • określa, na czym polega duchowe bogactwo ludzi z takim upośledzeniem • podaje, jak należy się do nich odnosić 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaka powinna być nasza postawa wobec osób upośledzonych • uzasadnia, dlaczego te osoby są w społeczeństwie tak samo potrzebne, jak pełnosprawni • charakteryzuje, czego możemy się nauczyć od takich osób • podaje przykłady szacunku dla osób niepełnosprawnych umysłowo i otwartości na nie • określa, jak uczy kolegów i koleżanki innego spojrzenia na tych naszych bliźnich • włącza się we wspólnoty działające na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym
61. „Wyobraźnia miłosierdzia” – ukochać Chrystusa w drugim człowieku.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wymagania miłosierdzia, jakie postawił Chrystus (Mt 25,34-40) • przytacza słowa św. Jana Pawła II o „wyobraźni miłosierdzia” • określa, na czym polega „wyobraźnia miłosierdzia” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego dzielenie się dobrami materialnymi należy połączyć z aspektem duchowym • określa własną hierarchię wartości duchowych i materialnych • wskazuje sposoby wspierania ludzi oczekujących na pomoc • włącza się aktywnie w pomoc osobom potrzebującym • uzasadnia, dlaczego nie należy się wstydzić swojego ubóstwa • opisuje, jak szanuje kolegów z rodzin ubogich
62. „Panno Święta, co Jasnej bronisz Częstochowy...” – rola Maryi w życiu narodu polskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • zna historię obrazu jasnogórskiego • określa rolę, jaką odgrywało w dziejach Polski sanktuarium na Jasnej Górze • podaje, czego dotyczyły śluby króla Jana Kazimierza i śluby narodu polskiego z 1956 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między sanktuarium jasnogórskim a innymi sanktuariami maryjnymi i uzasadnia jego wyjątkowy charakter • wyjaśnia patriotyczną rolę sanktuarium jasnogórskiego • opisuje obronę Jasnej Góry na podstawie „Potopu” H. Sienkiewicza • opisuje, jak dąży do częstego oddawania czci Maryi • określa, jak kształtuje w sobie postawę wdzięczności wobec Boga za obronę Jasnej Góry • podaje, jak swoim życiem realizuje śluby jasnogórskie
63. Wystąpić w dobrych zawodach.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia biblijne pojęcie „dobrych zawodów” • przytacza teksty św. Pawła na ten temat (1 Tm 6,12 i Flp 3,12-14) • wskazuje korzyści, jakie niesie sport, oraz wynikające z niego zagrożenia 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cel ostateczny życia chrześcijańskiego • przytacza sylwetki godnych naśladowania sportowców • uzasadnia, że prawdziwym zwycięzcą jest ten, kto przestrzega zasad etycznych • opisuje, jak realizuje chrześcijańskie powołanie do świętości • uzasadnia, dlaczego dba o rozwój życia duchowego, podejmując walkę z przeciwnościami